

ERFARINGER MED PRAKSIS- OG FØLGEFORSKNING

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

17. AUGUST 2018

LINE LERCHE MØRCK
PROFESSOR MSO

PF SOM SVAR PÅ AKTUELLE DILEMMAER

Spændt ud mellem undervisning, vejledning, international publicerings krav, formidling (medier og til praksis), indhentning (af store kollektive) bevillinger.

Færre frikøbsmidler til os faste lektorer og professorer.

De fleste af os arbejder på forskningsområder med alvorlige samfundsmæssige udfordringer, hvor der ikke bare er brug for bibliometri-point, men for forandring i praksis.

Forskningen skal altså også gøre en forskel i verden.

” Vi er ved at stivne i bibliometri

” Der bliver stillet nye krav til forskningens relevans. Mens man i Danmark efter signende er i gang med at udradere de kommercielle forlag på den bibliometriske forskningsindikator, så diskuterede man i Sydney, hvordan vi kan skabe reel forandring i verden med forskning. Hvordan forskning kan befordre praksisudvikling, bidrage til professionel udvikling etc. En forskningsverden, der lukker sig om sig selv, er ikke interessant hverken for samfundet eller for forskerne selv. Vi har ikke kun tørke ude på landmændenes marker. Der er noget, der snart stivner totalt i Danmark, hvis vi ikke bløder vores forestillinger om forskningens værdi en anelse op. Igen, fristes man til at sige.

- LENE TANGGAARD (FACEBOOK 17.08.18)

FORSKNINGSDAGSORDNER/ANSØGNINGER

Forskningsdagsordener

Hum praxis velux, bikubens ønske om konceptudvikling

FKK, velux hum, horizon 2020

”hvad vil de have”, hvordan kan vi blive genkendt, ”hvordan gør vi os lækre”?

- ikke kun at beskrive det man gerne vil lave

- sælge sig selv – leve op til de seneste trends, krav og samtidigt være nybrydende

- kunne se sig selv i det (etisk forsvarligt), finde mening med det sammen med forskere, praktikere og udsatte borgere -> det skal være relevant for praksis.

Paradoks - selvrensning. Social practice research, participatory, transformative research – var lige ved at ryge ud af vores forskningsdagsordener, selv om de handler om ENGAGE bud på, hvordan vi skal forske store aktuelle samfundsmæssige udfordringer.

PRAKSISFORSKNING

”Praksisforskning som en deltagende kritik i og på tværs af praksisser, på den ene side i praksisforskerens og praktikernes fælles udforskning af den udforskede praksis [...] og på den anden side praksisforskerens deltagelse i teoretisk fordybelse og kritisk refleksion sammen med andre forskere. Gennem denne bevægelse, udveksling og transformation af referencer på tværs af praksisser, er det praksisforskningens ambition at bidrage til udviklingen af de teorier, der bringes i spil, samt til udviklingen af praksis. (Mørck & Nissen 2005: 123)

Den kritisk psykologiske praksisforskning har et mål om at bidrage “til menneskeliggørelse af livsbetingelserne” (Osterkamp, 2000: 25)

FØLGEFORSKNING DEFINERS BREDT SOM

- at følge miljøer (fx bande-rockermiljøets historiske udvikling, dk sammenlignet med andre lande)
- Projekter (fx Gadepulsen, den økologiske produktionsskole)
- personer (formers og praktikere) – der bliver til samarbejdspartnere, medforskere og forskerlærling
- praksisproblemstillinger følges over længere tid udover afgrænsede forskningsprojekter.
- Følgeforskningen veksler mellem fri forskning med kollegaer og praktikanter, praksisforskning, formidling på seminarer og medier, forskningsbaserede specialesamarbejder, metodeudvikling, innovation og udviklingsarbejde.

FØLGE/PRAKSISFORSKNINGSPROJEKTER

1. Fællesskabsbaseret helhedsorienteret forebyggelse, og rekontekstualisering af Livsførelseslisten (Velux - Hum praxis)
2. Formers engagement i og på tværs af fællesskaber – mo(ve)ments beyond radikaliserings og bandeinvolvering (fra fri forskning og integrationsministerie-financieret forskning til Velux hum)

FÆLLESSKABSBASERET HELHEDSORIENTERET FOREBYGGELSE

Hvordan kan inkluderende fællesskabende praksis forebygge marginalisering og overskride aktuelle samfundsmæssige tendenser til etnisk og social polarisering?

Praksisforskning, teori- og metodeudvikling, samt skabelse af meningsfulde dokumentationsformer i samarbejdet med to brobyggende og fællesskabende praksisser:

Aktive Drengene (AD) - en helhedsorienteret gruppemetode "tæt på familien", der arbejder med 'fælles tredje' (fx Nørrebroløbet) i lokalmiljøet, på Indre Nørrebro.

Street-Lab som del af den sociokulturelle landsby (SL) - Inkluderende grænsefællesskaber, der engagerer børn, unge, deres familier og frivillige i alle aldre i sociokulturelle aktiviteter, mens udsathed sættes 'i parentes', i Hillerød.

PROJEKTETS METODEUDVIKLINGSMÅL

- At udvikle og formidle prototyper som casebaserede modeller for, hvordan kommuner kan organisere rammer, der fremmer brobygning og fællesskabende praksis - empirisk, teoretisk og metodisk

AT UDVIKLE EN PROTOTYPE

Teori- og metodeudvikling på tre indbyrdes relaterede niveauer:

1) Grundvidenskabeligt bidrag til humanistisk forskning om, hvordan inkluderende fællesskabende praksis kan forebygge marginalisering og overskride aktuelle samfundsmæssige tendenser til etnisk og social polarisering - teoretisk, empirisk og samfundsmæssigt.

2) Fællesskabende metodeudvikling for og i praksis: udvikling af teoretiske modeller for hvordan den helhedsorienterede forebyggende praksis understøttes, knopskyder og breder sig i konkret empirisk praksis i og omkring AD og SL.

3) Teoretisk og metodologisk at eksplicitere, hvordan projektets fællesskabsbaserede helhedsorienterede metode og dokumentationspraksis står i forhold til udvalgte forløbere.

LIVSFØRELSESLISTEN – FOREBYGGELSES METODE OG DOKUMENTATION

Livsførelseslisten er både en helhedsorienteret tilgang i fx mentorarbejdet med en udsat borger, samt skriftlig dokumentation/oplistning af forandringer i livsførelsen, formuleret i førsteperson perspektiv, fremfor systemsprog.

Formålet med oplistningen er gradvist, skridt for skridt at overskride de dilemmaer i livet, der stresser ved at realisere noget, der giver mening i den unges daglige liv.

Livsførelseslistens skriftlige del består af to dele:

1. Positivlisten: Aktiviteter, vaner, rutiner, indhold som giver mening i livsførelsen, som fungerer og som den unge kan fortsætte med, gøre mere af.
2. Udviklingslisten: Problemer, dilemmaer og fastlåsheder, der stresser, samt handlemuligheder, og betydningsfulde andre der kan hjælpe.

Bandeforebyggelse (Mørck & Celosse-Andersen, 2016)

Inklusion i indskoling (Mørck & Østergaard, 2018)

www.lifeconductlist.dk

MO(VE)MENTS BEYOND – OVERSKRIDELSE AF RADIKALISERING OG BANDEINVOLVERING

Tre del projekter:

1. Bande-exit – det nationale exit program og alternativer (Mørck & Hansen, 2015, Mørck, 2016) -> The Danish national exit program – inside out

2. Cross-over - Bevægelser ind, ud og på på tværs af ekstreme grupper, bande- og rockermiljøet. . (Christensen & Mørck, 2017) -> 'Cross over' – a decentered research of movements in, across and beyond biker-gang environment and radical or extremist groupings/communities

3. Fællesskabende praksis omkring islam, med henblik på overskridelse af bandeinvolvering og radikalisering (Mørck & Khawaja, in review) ->

Mo(ve)ments beyond gang engagement and radicalization – becoming a good Muslim.

REFERENCER

Christensen, T. & Mørck, L. L. (2017). Bevægelser i og på tværs af ekstreme grupper og bande- og rockermiljøet: En kritisk undersøgelse og diskussion af "Cross-over". (DPU), Aarhus Universitet.

Mørck, L. L. & Nissen, M. (2005). Praksisforskning: Deltagende kritik mellem mikrofonholderi og akademisk bedreviden. I: Jensen, T.B. & Christensen, G (red.), *Psykologiske og pædagogiske metoder: Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder i praksis* (s.123-154). Frederiksberg: Roskilde Universitets Forlag.

Mørck, L. L. & Celosse-Andersen, C. M. (2016). Livsførelseslisten. Omfattende identitetsforandring efter bande/rocker-involvering. *Nordiske Udkast*, 2, 49-67.

Mørck, L. L. & Hansen, P. (2015). Fra Rocker til akademiker. *Psyke & Logos*, 2015, 36(1), 266-298

Mørck, L. L. & Khawaja, I. (in review). Learning to be a good Muslim. Movements beyond gang engagement and radicalization. working title: Situated learning – revisited.

Mørck, L. L. & Østergaard, M. (2018). Livsførelseslisten i indskolingen- 'Just in time'-viden som udvidelse af praksis. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift*, 35, 30-46.

Mørck, L. L. & Celosse-Andersen, C. M. (in press). Mo(ve)ment methodology. - Identity formation moving beyond gang involvement. *Annual Review of Critical Psychology*.

Mørck, L. L. (1995). Praksisforskning som metode, teori og praksis: Praksisforskerens positionering i og mellem handlesammenhænge. *Udkast*, 23 (1), 34-78.

Mørck, L. L. (2016). Alternativer til bande-exit. (s. 325-354) i Dorf, H. & Jensen, N.J. (red.). *Studier i pædagogisk sociologi*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Osterkamp, U. (2000). Livsførelse som subjektvidenskabelig problematik. *Nordiske Udkast*: 5-28.

AARHUS
UNIVERSITET